

Forskriftsmanus

Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket i Troms og Finnmark

Korttittel: RMP-forskrift for Troms og Finnmark

Hjemmel: «LOV-1995-05-12-23-§3, LOV-1995-05-12-23-§18, delegering 23.11.2018 av myndighet til Statsforvalteren etter jordloven § 18 gitt av Landbruks- og matdepartementet»

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med tilskudd etter forskrifta er å bidra til å ivareta jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og -minner, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet, samt redusere bruk av plantevernmidler og utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

§ 2. Virkeområde

Forskrifta gjelder for Troms og Finnmark fylke.

§ 3. Grunnvilkår

Tilskudd etter denne forskrifta kan gis til

- a) foretak som har gjennomført tiltak på arealer de disponerer i søknadsåret. Foretaket må drive vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer, og må være registrert i Enhetsregisteret. Foretaket må disponere dyr som danner grunnlag for tilskuddet.
- b) beitelag som søker tilskudd etter § 5 Drift av beitelag. Med beitelag menes i denne forskrifta sammenslutninger som er registret som samvirkeforetak eller forening i Enhetsregisteret, og som har til hovedformål å samarbeide om hensiktsmessige fellesløsninger innen beitebruk og god utnyttelse av utmarksbeite.

Kapittel 2. Kulturlandskap

§ 4. Drift av bratt areal

Det kan gis tilskudd for drift av bratt jordbruksareal med hellingsgrad på 1:5 eller brattere for å ivareta kulturlandskapet.

Det kan gis tilskudd for minst 10 daa med helling 1:5 eller brattere. Det kan gis tilskudd for inntil 50 daa. Areal merkes av på kart.

Tilskuddet gis i hele Troms og Finnmark for areal som er overflatedyrka/fulldyrka eller innmarksbeite. Tilskudd til overflatedyrka/fulldyrka areal krever at det er slått på arealet. Innmarksbeite må skjøttes utover beiting.

Tiltaksklasser: Overflatedyrka og fulldyrka 1:5, innmarksbeite 1:5.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 5. Drift av beitelag

Det kan gis tilskudd for drift av beitelag som oppfyller vilkårene i § 3b.

Beitelaget må ha minst 2 aktive medlemmer, det vil si medlemmer med egne besetninger som deltar i beitelagsaktivitetene.

Laget må organisere effektivt og forsvarlig tilsyn og sanking av dyr i beiteområdet.

Laget må kartfeste hvilket område dyrene beiter i. Kartet skal vise det faktiske området dyrene beiter i.

Tiltaksklasser: Storfe/hest, småfe.

Tilskuddet utmåles per dyr sluppet på utmarksbeite

§ 6. Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbruksarealer. Arealet må være fulldyrka, overflatedyrka eller innmarksbeite. Beitetid må minimum være 5 uker i søknadsåret.

I Troms gjelder tilskuddet for landbruksregion kystbygder Troms som er definert i NordAtlas.

I Finnmark gjelder tilskuddet for gårdsbruk uten helårs veiforbindelse i hele Finnmark; og for arealer som ligger ytterst ved havet eller minimum 200 meter over havet i følgende kommuner: Kautokeino, Loppa, Hammerfest, Måsøy, Nordkapp, Berlevåg, Båtsfjord og Vardø. I tillegg kan tilskuddet gis for arealer som ligger ytterst ved havet eller minimum 200 meter over havet i følgende begrensede områder: Øyene Seiland, Stjernøya og Sørøya, Veidnesklubben i Lebesby, Nordkynhalvøya, Langfjorden i Gamvik kommune og områdene i Vadsø kommune øst for Vadsø by.

Det kan ikke gis tilskudd etter både § 6 og § 8 til samme areal.

Tilskuddet utmåles per dekar

§ 7. Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark

Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark.

Tilskuddet kan omfatte:

- a) verdifulle utmarksareal i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL),
- b) arealer uten veiforbindelser,
- c) bygdenære områder,
- d) vanskelig tilgjengelige beiteområder langs kysten og områder hvor det tidligere har vært jordbruksdrift. For område d) kreves det at dyra fraktes med båt til og fra beiteområdet eller med veitransport over 30 km én vei.

Beitetid må minimum være 5 uker i søknadsåret.

Tiltaksklasser: Storfe/hest, småfe.

Tilskuddet utmåles per dyr.

§ 8. Slått av verdifulle jordbrukslandskap

Det kan gis tilskudd for slått av fulldyrka eller overflatedyrka areal for å opprettholde verdifulle jordbrukslandskap.

I Troms gjelder tilskuddet for landbruksregion kystbygder Troms som er definert i NordAtlas.

I Finnmark gjelder tilskuddet for gårdsbruk uten helårs veiforbindelse i hele Finnmark; og for arealer som ligger ytterst ved havet eller minimum 200 meter over havet i følgende kommuner: Kautokeino, Loppa, Hammerfest, Måsøy, Nordkapp, Berlevåg, Båtsfjord og Vardø. I tillegg kan tilskuddet gis for arealer som ligger ytterst ved havet eller minimum 200 meter over havet i følgende begrensede områder: Øyene Seiland, Stjernøya og Sørøya, Veidnesklubben i Lebesby, Nordkynhalvøya, Langfjorden i Gamvik kommune og områdene i Vadsø kommune øst for Vadsø by.

Det kan ikke gis tilskudd etter både § 6 og § 8 til samme areal.

Tilskuddet utmåles per dekar

§ 9. Skjøtsel av åkerholmer og gårdsdammer

Det kan gis tilskudd for slått, rydding eller beiting for å hindre gjengroing av åkerholmer og gårdsdammer. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet.

Tilskuddet utmåles per stykk.

Kapittel 3. Biologisk mangfold

§ 10. Slått av slåttemyr og slåttemark

Det kan gis tilskudd for slått av slåttemark og slåttemyr som er gjennomført slik at naturtypen blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler. Arealene skal være registrert i miljødatabasen Naturbase eller Artsdatabanken som slåttemark eller slåttemyr, eller det skal foreligge annen dokumentasjon som bekrefter naturtypen.

Tiltaksklasse: svært viktig, viktig, lokalt viktig.

Tilskuddet utbetales per dekar.

§ 11. Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer

Det kan gis tilskudd for slått og beite av biologisk verdifulle arealer som er gjennomført slik at det biologiske mangfoldet blir ivaretatt eller forbedret. Arealet det gis tilskudd for skal ikke være gjødslet, jordarbeidet eller sprøytet med plantevernmidler.

Tilskuddet gjelder for områder hvor de biologiske verdiene er registrert som kulturlandskap (helhetlig/utvalgt), naturbeitemark eller slåttemark/-myr i Naturbase og/eller i Artsdatabanken, eller det skal foreligge annen dokumentasjon som bekrefter de kulturbetinga biologiske verdiene.

Beiting må starte tidlig i sesongen og beitetrykket må være tilstrekkelig til å etablere og vedlikeholde typisk beitemarksflora.

Tiltaksklasser: slått, beiting.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 12. Tilrettelegging av hekke- og beiteområder for fugl

Det kan gis tilskudd for å legge til rette for hekking og beiting av fugler på eller i tilknytning til jordbruksarealer.

Tilskuddet kan gis for å ivareta hensynet til de truede artene dverggås og sædgås i deler av kommunene Alta, Porsanger, Nesseby og Vadsø og makrellterne i Gratangen kommune. Det kan gis tilskudd til jordbruksarealer hvor disse artene beiter eller hekker i betydelig grad.

Geografisk avgrensning er Årøya i Alta kommune, Kistrand til Kistrandnes, Stabbursnes og Børselv til Børselvnes i Porsanger kommune, Sirddagohppi, Vesterelv-området og Bunes til Bergeby i Nesseby kommune og Kariel til Paddeby, Krampenes og Skallelv i Vadsø kommune, og Strandeng i Gratangen kommune.

Tiltaksklasser: lav tilrettelegging.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 4. Kulturminner og kulturmiljøer

§ 13. Drift av seter

Det kan gis tilskudd for drift av seteranlegg med melkeproduksjon. Produksjonsperioden skal være minst seks uker per sesong. Melka som blir produsert skal leveres til meieri eller foredles på setra. Produksjonen skal være minimum 45 liter kumelk, 25 liter geitemelk, eller 15 liter sauemelk i døgnet per seter.

Tiltaksklasser: egen foredling, levering til meieri.

Tilskuddet utmåles per seter, fordelt på antall foretak som har dyr på setra.

§ 14. Skjøtsel av automatisk fredete kulturminner

Det kan gis tilskudd for skjøtsel av automatisk fredete kulturminner etter lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 4, som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet. Kulturminnet skal være registrert i kulturminnebasen Askeladden.

Tiltaksklasser: beiting, slått.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 15. Skjøtsel av steingjerder og bakkemurer

Det kan gis tilskudd for skjøtsel langs steingjerder og bakkemurer som grenser til jordbruksarealer. Skjøtselen skal være gjennomført slik at kulturminnet er synlig i jordbrukslandskapet.

Tilskuddet kan gis til skjøtselen i form av slått, beiting eller rydding av vegetasjon rundt kulturminnet, samt vedlikehold av selve kulturminnet som mindre reparasjoner av bakkemurer/steingjerder. Skjøtselen skal ikke skade kulturminnet, jf. kulturminneloven § 3.

Tiltaksklasser: bakkemurer, steingjerder.

Tilskuddet utmåles per meter.

§ 16. Skjøtsel av kulturhistoriske områder

Det kan gis tilskudd for beiting, slått eller rydding av jordbruksarealer innenfor utvalgte områder av kulturhistorisk verdi, som er gjennomført slik at områdets kulturhistoriske preg blir ivarettatt.

Tilskudd kan gis til skjøtsel av kulturlandskap eller kulturmiljø med særskilte kulturhistoriske verdier i Troms og Finnmark. Dette omfatter områder vedtaksfredet etter kulturminneloven, utvalgte områder innenfor Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA) og områder som er utvalgt etter kommunale og regionale kulturminneplaner.

Ytterligere avgrensing innenfor områdene skal skje i samråd med regional kulturminneforvaltning.

Tiltaksklasser: beiting, slått/rydding.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 5. Avrenning til vann

§ 17. Kantsone i eng

Det kan gis tilskudd for å ha en kantsone i eng langs kanten mot vassdrag som ikke er gjødslet eller sprøytet i søknadsåret. Sone det gis tilskudd for skal ha en bredde på minimum seks meter, målt fra vassdragets normalvannstand, der minst fire ligger på fulldyrka eller overflatedyrka areal. Kantsonen skal høstes ved slått eller beiting i søknadsåret. Ved fornying skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Tilskuddet gjelder for arealer som drenerer til jordbrukspåvirkede vassdrag/vannforekomster, se vedlegg til forskrift.

Tilskuddet utmåles per meter.

Kapittel 6. Utslipp til luft

§ 18. Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest om våren eller i vekstsesongen. Siste frist for spredning er 15. august. Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter spredning i søknadsåret. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Tilskudd kan bare gis dersom all husdyrgjødsel som foretaket disponerer spres om våren eller i vekstsesongen.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for, er 500 daa.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 19. Nedfelling eller nedlegging av husdyrgjødsel

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest ved nedfelling eller nedlegging. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Siste frist for spredning er 15. august. Arealet skal høstes ved slått eller beiting etter siste spredning i søknadsåret.

Husdyrgjødsel og biorest som er spredd ved nedlegging i åpen åker må moldes ned innen to timer.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato og gjødselmengde spredd per dekar.

Øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for, er 500 daa.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 20. Spredning av husdyrgjødsel med rask nedmolding

Det kan gis tilskudd for nedmolding av husdyrgjødsel og biorest ved harving eller pløying innen to timer etter overflatespredning. Det skal minimum spres 5 kg total-Nitrogen i husdyrgjødsel per dekar. Siste frist for spredning er 15. august. Arealet skal høstes eller beites etter siste spredning i søknadsåret.

Foretaket skal ha gjødslingsplan og skiftenoteringer som viser sprededato, tidspunkt for nedmolding og gjødselmengde spredd per dekar.

Øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for, er 500 daa.

Tilskuddet utmåles per dekar.

§ 21. Spredning av husdyrgjødsel med tilførselsslange

Det kan gis tilskudd for spredning av husdyrgjødsel og biorest med tilførselsslange, som et tillegg til tilskudd etter § 20 spredning vår/vekstsosong, § 21 nedfelling eller nedlegging, § 22 rask nedmolding.

Foretaket må kunne dokumentere bruk av tilførselsslange.

Tilskuddet for spredning med tilførselsslange gjelder i kombinasjon med et av tilskuddene § 20 spredning vår/vekstsosong, § 21 nedfelling eller nedlegging, og § 22 rask nedmolding.

Øvre grense for antall dekar det kan gis tilskudd for er 500 daa.

Tilskuddet utmåles per dekar.

Kapittel 7. Klimarådgivning

§ 22. Klimarådgivning

Det kan gis tilskudd for klimarådgivning som er gjennomført i en søknadsperiode. En søknadsperiode er fra 15. oktober forrige år til 15. oktober i søknadsåret. Det kan bare gis tilskudd til klimarådgivning en gang per søknadsperiode.

Med klimarådgivning menes rådgivning som tar for seg en helhetlig gjennomgang av utslipp og opptak av klimagasser på gården, med sikte på å gjennomføre klimatiltak. Behov for klimatilpasning skal også inngå i rådgivningen. Innholdet i klimarådgivningen skal være godkjent av Landbruksdirektoratet.

Det er et vilkår for å motta tilskudd at søker leverer inn en tiltaksplan som er utarbeidet med bakgrunn i gjennomført klimarådgivning. Tiltaksplanen skal utarbeides i samarbeid mellom søker og klimarådgiver.

Dersom det søkes om tilskudd for gjennomført klimarådgivning i flere søknadsperioder, er det et vilkår for å få tilskudd at tiltaksplanen oppdateres for hver søknad. Det kan bare gis tilskudd for

tiltaksplaner som er oppdatert med bakgrunn i gjennomført klimarådgivning for hver søknadsperiode.

Tiltaksklasser: En-til-en rådgivning, Grupperådgivning,

Utmåling: Stykk

Tiltaket skal ikke tegnes i kart.

Kapittel 8. Generelle bestemmelser

§ 23. Utmåling og utbetaling av tilskudd

Tilskuddet utmåles etter satser fastsatt årlig av Statsforvalteren i regionalt miljøprogram.

Tilskuddet skal kun gis det året som tiltaket blir gjennomført.

Statsforvalteren kan sette et maksbeløp for tilskudd et foretak kan innvilges per tiltak eller grupper av tiltak innenfor temaene kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturminner- og miljøer, friluftsliv, avrenning til vann, utslipp til luft eller plantevern. Avgrensingen skal fastsettes i regionalt miljøprogram.

§ 24. Søknad

Foretak som søker tilskudd, skal benytte søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet.

Søknadsfristen er 15. oktober. For beitelag som søker tilskudd etter § 5 Drift av beitelag er fristen 15. november.

Dersom søknad leveres etter fristene i første ledd, reduseres tilskuddet med 1 000 kroner per dag inntil 14 dager etter fristens utløp. Tilskuddet kan ikke overdras til eie eller pant.

§ 25. Administrasjon, dispensasjon og klage

Statsforvalteren administrerer tilskuddene etter denne forskrifta.

Vedtak om tilskudd fattes av kommunen. Statsforvalteren kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene om tilskudd fastsatt i denne forskrifta.

Vedtak fattet av kommunen kan påklages til Statsforvalteren. Vedtak fattet av Statsforvalteren i første instans kan påklages til Landbruksdirektoratet.

§ 26. Opplysningsplikt og kontroll

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen, Statsforvalteren og Landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne forvalte ordningen.

Kommunen, Statsforvalteren og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetaling av tilskudd er riktige. Søker plikter å utlevere all bokføring, korrespondanse og opptegetninger som vedkommer tilskuddet. Opplysninger gitt i forbindelse med søknad om tilskudd kan også kontrolleres ved telling og måling på de eiendommer som foretaket benytter i driften.

§ 27. Avkorting av tilskudd

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har

drevet eller driver sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, eller

- a) gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre,
- b) kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.

Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket

- a) har oversett de frister som kommunen, Statsforvalteren eller Landbruksdirektoratet har satt for å kunne utføre sine kontrolloppgaver i medhold av § 29 opplysningsplikt og kontroll,
- b) har brutt bestemmelser i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging, eller
- c) ikke har ført journal over plantevernmidler som foretaket har benyttet på arealene det søkes tilskudd for. Journalen skal inneholde opplysninger om navn på plantevernmiddelet som brukes, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet ble brukt på. Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket ikke kan fremlegge slike journaler for de siste tre årene.

§ 28. Tilbakebetaling og renter mv.

Dersom foretaket som følge av manglende oppfyllelse av vilkår i denne forskrifta eller av andre grunner har mottatt en utbetaling som ikke er berettiget, kan det feilutbetalte beløpet kreves tilbakebetalt fra mottakeren eller motregnes i senere utbetaling av tilskudd. Tilsvarende gjelder differansen mellom utbetalt beløp og redusert tilskudd som følge av vedtak om avkorting etter § 30 Avkorting av tilskudd.

For tilbakebetalingskrav kan det kreves renter når kravet ikke innfris ved forfall. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet for utbetalingen av det urettmessige tilskuddet. Størrelsen på renten følger rentesatsen fastsatt med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Krav fra offentlig myndighet som utspringer av foretakets jordbruksvirksomhet kan motregnes i senere utbetalinger av tilskudd til foretaket.

§ 29. Ikrafttredelse

Forskrifta trer i kraft 1. juli 2021. Samtidig oppheves forskrift 14. juni 2019 nr. 732 om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Troms og Finnmark